Fundacja Prosvita
78-600 Wałcz
ul. Okulickiego 10-14/12
e-mail: prosvita@o2.pl
Adres do e-doręczeń:
AE:PL-45253-37118-VEETJ-35

Wałcz, 2026-03-26

Pan Tomasz Szabłowski
Lubelski Kurator Oświaty
20-078 Lublin
ul. 3 Maja 6

Działając na podstawie paragrafu 25 pkt 13 oraz 14 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz.U.2023, poz. 2738), w którym zobowiązano kuratorów oświaty do uwzględniania – stosownie do potrzeb – w planie sieci doradztwa metodycznego na terenie danego województwa, doradztwa metodycznego dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach z językiem nauczania mniejszości narodowych i etnicznych oraz językiem regionalnym, zwracamy się do Pana Kuratora o powołanie:

doradcy metodycznego ds. nauczania języka ukraińskiego oraz własnej historii i kultury w województwie lubelskim – w zakresie języka, historii i kultury ukraińskiej mniejszości narodowej w Polsce.

Uzasadnienie:

Główne problemy w organizacji całego procesu edukacyjnego pozwalającego na pełne wykorzystanie możliwości, które stwarza dla mniejszości ukraińskiej obowiązujące w Polsce prawo (nie tylko oświatowe) wynikają z przyczyn obiektywnych – do nich zaliczyć należy przede wszystkim kryzys demograficzny dotykający ogół społeczeństwa polskiego – oraz subiektywnych – w tym asymilację członków mniejszości narodowej, a w odniesieniu do ukraińskiej mniejszości narodowej w Polsce - jej rozproszenie, niedostateczną dbałość dyrektorów szkół i placówek w zabezpieczeniu potrzeb mniejszości (oni bowiem zgodnie z prawem są odpowiedzialni za cały proces organizacyjny), trudności w komunikacji (terytorialne oddalenie szkół i międzyszkolnych zespołów nauki języka ojczystego od siebie), mała liczba nauczycieli, brak podręczników i materiałów pomocniczych do nauki języka ukraińskiego (od 2011 roku wydano jedynie dwa podręczniki w formie elektronicznej dla szkół ponadpodstawowych), praktyczny brak doradztwa i wsparcia metodycznego.

Konsekwencją tego stanu rzeczy jest to, że nauczyciele języka ukraińskiego (jako języka mniejszości) nie mogą wypełnić swojego obowiązku ustawowego – doskonalenia i podnoszenia swoich kwalifikacji, co wynika wprost z zapisów Karty Nauczyciela. Mają przecież efektywnie nauczać i inspirować swoich uczniów. Nie mogą nabywać nowych umiejętności i wiedzy, które mogliby następnie przekazać swoim uczniom i wykorzystać w swojej pracy podnosząc jej efektywność. Doskonalenie zawodowe nauczycieli jest kluczowe dla utrzymania wysokiego standardu edukacji w szkołach. W tym przypadku mówimy o doskonaleniu własnych kompetencji językowych, metod i form pracy (szczególnie pracy w grupach, często pracy w „dziwnych" godzinach popołudniowych i wieczornych).
Chcemy podkreślić aspekt - prawo nie określa – czy też nie determinuje – organizacji doradztwa metodycznego wyłącznie dla dużych grup nauczycieli.

Oceniamy, iż brak doradztwa metodycznego dla tej grupy nauczycieli w Polsce, ma znamiona dyskryminacji oraz powoduje ich wykluczenie w systemie oświaty.

Obowiązujące w Polsce prawo - między innymi Ustawa z dnia 6 stycznia 2005 roku o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym – Dz. U. 2005, nr 17, poz. 141 – szczególnie art. 20 pkt 2, wprost wskazuje, iż: *„Organy władzy publicznej są obowiązane podejmować odpowiednie środki w celu wspierania działalności zmierzającej do zachowania i rozwoju języka, o którym mowa w art. 19. Przepisy art. 18 ust. 2, 3 i 3a oraz ust. 5 stosuje się odpowiednio."*

Natomiast w art. 35 Konstytucji RP zapisano, iż*: „Rzeczpospolita Polska zapewnia obywatelom polskim należącym do mniejszości narodowych i etnicznych wolność zachowania i rozwoju własnego języka, zachowania obyczajów i tradycji oraz rozwoju własnej kultury".*

Oczekujemy na informację zwrotną o sposobie załatwienia tej sprawy.

Signature Not Verified
Dokument podpisany przez Krystyna Syrnyk
Data: 2026.03.27 07:52:08 CET

Do wiadomości:

1. Ministerstwo Edukacji Narodowej – Warszawa
2. Sejmowa Komisja Mniejszości Narodowych i Etnicznych – Warszawa
3. Komisja Wspólna Rządu i Mniejszości – Warszawa
4. Rzecznik Praw Obywatelskich - Warszawa